

Приложение № 3
към Решение № 699/26.01.2023 г.
на Общински съвет – Павликени,
съгласно чл.37о, ал. 1, т. 2 от ЗСПЗЗ

ПРАВИЛА ЗА ПОЛЗВАНЕ НА ОПРЕДЕЛЕНИТЕ ЗА ОБЩО И ИНДИВИДУАЛНО ПОЛЗВАНЕ ПАСИЩА, МЕРИ И ЛИВАДИ ОТ ОБЩИНСКИЯ ПОЗЕМЛЕН ФОНД НА ОБЩИНА ПАВЛИКЕНИ

Правилата за ползване на пасища, мери и ливади от общинския поземлен фонд (ОПФ) на Община Павликени са изготвени на основание чл. 37о, ал. 1, т. 2 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи (ЗСПЗЗ). Съгласно ал. 2 на същата разпоредба, те съдържат следните компоненти:

1. Перспективен експлоатационен план за паша.

Перспективният експлоатационен план за паша на територията на Община Павликени е съобразен с определените и одобрени със Заповед РД 09-122/23.02.2015 г. на Министъра на Земеделието и храните „Национални стандарти за добро земеделско и екологично състояние на земята”.

Целите на перспективния експлоатационен план са:

1. Главната цел на Община Павликени, при изпълнение на плана е дългосрочно поддържане на пасищата, мерите и ливадите в добро екологично състояние и опазване на биологичното разнообразие на територията на общината.

Целта ще бъде постигната при условие, че се предприемат необходимите действия, за ограничаване на неконтролираната паша, която от своя страна би довела до ерозиране на тревната покривка и изчезването на диви животни и прелетни птици.

Ако пасищата, мерите и ливадите не се поддържат в добро екологично състояние, те ще обраснат с ниска и висока храстова растителност, което е предпоставка за промяна в предназначението на имотите. Това застрашава положителния екологичен ефект и икономическия растеж в района.

2. Втората по важност цел е ползване на пасищата, мерите и ливадите и достигане на ефективно разходване на средства, получени чрез финансовите стимули на ЕС, предназначени за развитие на земеделието.

3. Важна цел за Община Павликени е, при разпределянето на пасищата, мерите и ливадите, да бъде даден приоритет на земеделски стопани, отглеждащи животни с цел стабилизиране на икономическото си състояние и утвърждаване на животновъдството като фактор за развитие, както и на тези, които са покрили европейските изисквания за ферми по европейски стандарти и/или са финансирани по програми за развитие на селските райони.

2. Списък на частите от пасищата, мерите и ливадите, предназначени за общо и индивидуално ползване, и тяхното разграничаване.

Пасищата, мерите и ливадите, определени за общо и индивидуално ползване за всички землища на територията на Община Павликени са имоти от ОПФ на общината и същите са подробно описани в Приложение № 1 и Приложение № 2 към Решение № 699 по Протокол № 56, прието на редовно заседание на Общински съвет – Павликени, проведено на 26.01.2023 г.

По смисъла на ЗСПЗЗ „общо ползване” е традиционна практика на жителите от населеното място с дребни земеделски стопанства за пасищно животновъдство върху обществените пасища и мери, включително чрез образуване на едно или повече колективни стада.

Разпределението за индивидуално ползване на правоимащите лица за стопанската 2023/2024 г. ще се извършва съгласно разпоредбите на чл. 37и от ЗСПЗЗ, изм. и доп. ДВ. бр.13 от 16 февруари 2021 г.

В случай на актуално и навременно изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за собствеността и ползването на земеделските земи (ППЗСПЗЗ), комисията по чл. 37и, ал. 6 от ЗСПЗЗ, ще се съобрази с него.

3. Части от пасища, мерите и ливадите, предназначени предимно за косене.

При ползване частите от пасищата, мерите и ливадите, предназначени за косене, се спазват следните изисквания:

1. Не се използват минерални торове и продукти за растителна защита, с изключение на определените в приложение 1 и 2 на Регламент на Комисията (ЕО) № 889/2008;
2. Не се изграждат нови отводнителни системи;
3. Не се разорават затревените площи.

Лицата, които поддържат затревените площи чрез косене, трябва да спазват съответните изисквания като извършват първата коситба в равнинните райони от 15 юни до 15 юли. Косенето е ръчно или с косачки за бавно косене, като косят от центъра към периферията, а когато това не е възможно - от единия край към другия, като използват ниска скорост.

Подпомаганите лица могат да извършват свободна паша на животни след последната коситба, с изключение на горските ливади, като спазват гъстота на животните до 1,5 ЖЕ/ха.

Да не се извършва коситба в размножителния период на птиците.

4. Прокари за селскостопански животни до местата за паша и водопои.

За прокари за отвеждането на селскостопански животни до местата за паша и водопои, да се ползват съществуващите полски пътища или имотите с начин на трайно ползване „прокар”.

5. Мерки за опазване, поддържане и подобряване на пасищата, мерите и ливадите, като почистване от храсти и друга нежелана растителност, противоерозионни мероприятия, наторяване, временни ограждения.

При ползването на пасища, мери и ливади е необходимо да се спазват Условието за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние и Националните стандарти, определени и одобрени със Заповед № РД 09-122/23.02.2015 г. на Министъра на Земеделието, храните и горите, а именно:

5.1. Национален стандарт 1.

Забранява се използването на минерални и органични азотсъдържащи торове в буферните ивици:

- с ширина минимум 5 метра на равнинни площи, по протежение на повърхностни водни обекти (реки, потоци, канали, езера, язовири), с изключение на оризовите клетки;
- с ширина минимум 10 метра на равнинни площи при торене с течна фракция на оборския тор;
- с ширина минимум 10 метра при торене на площи с наклон;
- с ширина минимум 50 метра при торене на площи с остър наклон.

5.2. Национален стандарт 2.

При използване на вода за напояване, земеделският стопанин трябва да притежава съответния документ за право на ползване (разрешително, договор и др.).

5.3. Национален стандарт 3.

Забранява се пряко и непряко отвеждане на вещества от Списък I и Списък II в подземните води (Приложение към НС 3.).

5.4. Национален стандарт 6.

Забранява се изгарянето на стърнищата.

5.5. Национален стандарт 7.

Задължително е да се запазват и поддържат съществуващите:

- полски граници (синори) в блока на земеделското стопанство и/или земеделския парцел;
- съществуващите трайни тераси в блока на земеделското стопанство и/или земеделския парцел;
- постоянни пасища, мери и ливади от навлизането на нежелана растителност - орлова папрат (*Pteridium aquilinum*), чемерика (*Veratrum spp.*), айлант (*Ailanthus altissima*) и аморфа (*Amorpha fruticosa*);
- живи плетове и дървета, които не се отрязват по време на размножителния период и периода на отглеждане при птиците (от 1 март до 31 юли).

Националните стандарти за добро земеделско и екологично състояние (ДЗЕС) на земята са задължителни за изпълнение от всички земеделски стопани, собственици и/или ползватели на земеделски земи, които са бенефициенти по:

- директните плащания;
- чл. 46 и чл. 47 от Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007;
- следните мерки от Програмата за развитие на селските райони (2021-2027); Агроекология и климат; Биологично земеделие; Плащания по „НАТУРА 2000“ и Рамкова директива за водите; Плащания за райони с природни или други специфични ограничения.

За почвения слой не се допуска:

- нарушаване целостта на почвения слой – разкопаване, вземане на чимове, камъни, почва, разораване;
- преминаване и движение с моторни превозни средства в границите на имотите с начин на трайно ползване „Пасище“ и „Ливада“;
- Струпване на големи стада с животни на едно и също място за едновременно пасуване и за водопой;

6. Ветеринарна профилактика.

Мерките за ветеринарна профилактика и борба срещу болестите по животните са посочени в Програмата за профилактика, надзор, контрол и ликвидиране на болести по животните и зоонози, изготвена от Българската агенция по безопасност на храните, съгласно чл. 118, ал. 1 от Закона за ветеринарномедицинската дейност /ЗВД/.

При поява на заразна болест директора на Областна дирекция по безопасност на храните издава заповед, с която определя мерките за ограничаване и ликвидиране на болестта.

Постоянно действащата общинска епизоотична комисия предприема действия за изпълнение и контрол на взетите мерки за предотвратяване или ликвидиране на заболяването до стабилизирането на обстановката.

В зависимост от епизоотичната обстановка се провеждат мероприятия за обезвреждане на околната среда, почистване и райониране на пасищата, мерите и ливадите, хигиенизиране на водопой или налагане на забрана върху използването им при необходимост. В обявените огнища на заразни болести се провеждат задължителни (текущи и заключителни) дезинфекции, дезинсекции и дератизации, предвидени в съответните законови и подзаконовни нормативни актове.

При извеждането на паша, пасуване и водопой, не се допуска смесването на стада от различни землища.

6.1. За биологичното разнообразие:

За опазване и поддържане на местообитанията при паша, не се допуска:

- пасуване на по-голям брой регистрирани животни от посочения в анкетната карта на земеделския производител; (регистрация в ОДБХ за общината);

- палене на огън извън определените, безопасени и обозначени за това места;
- унищожаване на видовете от флората чрез изкореняване, изкопаване, сечупромени в ландшафта;
- безнадзорно пашуване на животни;
- засяване на култивирани растения в границите на пасището;
- внасяне на минерални торове за подобряване на тревата;
- разпръскване на битови отпадъци из пасището;
- опожаряване на дървесина, храстова и тревна растителност по пасищата с цел предизвикване на нов подраст;
- замърсяване на наличните инфраструктурни обекти за водопой – чешми, корита и др.

Условията за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние не отменят задълженията на собствениците или ползвателите на земеделски земи по Закона за опазване на земеделските земи, Закона за собствеността и ползването на земеделските земи и други нормативни актове.

7. Частите от пасищата, мерите и ливадите, предназначени за изкуствени пасища, за засяване с подходящи тревни смеси.

Към създаване на изкуствени ливади и пасища чрез засяване на подходящи тревни смеси се прибегва, когато се цели основно подобряване на нископродуктивните естествени ливади и пасища. В този смисъл подходящи за засяване с тревни смеси са пасищата, мерите и ливадите от ОПФ от осма, девета и десета категория.

8. Построяване на навеси.

Построяването на навеси в пасища, мери и ливади се извършва съгласно изискванията на Наредба № 19 от 25.10.2012 г. за строителство в земеделските земи без промяна на предназначението им и ЗОЗЗ. Построяването на навеси по посочения ред е за сметка на ползвателя и се съгласува с Община Павликени.

Ползвател по договор, сключен за повече от една година, за индивидуално ползване на пасища, мери и ливади има право да поставя временни навеси и ограждения с цел по-доброто стопанисване и опазване на пасищата, само с предварително писмено съгласие, издадено от Община Павликени и при условие, че не блокира достъпа на други стада до местата за паша и водопой или като осигури необходимите прокари за селскостопанските животни.

9. Въвеждане и редуване на парцелно ползване на пасищни комплекси.

Въвеждането и редуването на парцелно ползване на пасищата, мерите и ливадите е условие за поддържането на имотите в добро земеделско и екологично състояние. Неравномерното изпасване и утъпкване на тревната покривка води до нейното унищожаване, която е предпоставка за развитие на ерозионни процеси на почвата и намаляване на нейното плодородие.

10. Използването на пасищата, мерите и ливадите системно и безсистемно (свободно).

При системната паша се прилага парцелния принцип на паша, при който отделните парцели се изпасват последователно през 5-6 дни. Връщането към изпасаните парцели става след 3 до 6 месеца, през което време тревостоя се възстановява и се извършва биологическо самопочистване. Рационалното и щадящо използване на пасищата, мерите и ливадите е процес, при който се контролира и регулира изпасването на тревната настилка за не повече от 4-6 дни от говеда и от 6-8 дни от овце. Използвайки този принцип, се осигурява необходимото време за покой и израстване на тревната покривка.

Броят на животните на единица площ да е съобразен с продуктивните възможности на пасищата и с вида на животните. През пролетта пашата да започва, когато пасищата са добре просъхнали, а през есента да се прекратява около месец преди настъпване на трайното застудяване.

11. Охрана.

Ползвателите на пасища, мери и ливади от ОПФ организират охраната на ползваните от тях имоти за своя сметка, за които съгласно договора за наем са поели задължението да ги поддържат в добро земеделско и екологично състояние.

12. Режим на ползване, забрани и ограничения.

Изискванията за кръстосано съответствие и условията за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние, трябва да отчитат на първо място изискванията за опазване на биоразнообразието и околната среда и едва след това изискванията за добро земеделско и екологично състояние (ДЗЕС).

Всеки кандидат за подпомагане е длъжен да:

- спазва забраните и ограниченията, разписани в заповедта за обявяване на съответната защитена зона от Натура 2000 за заявените за подпомагане парцели;
- спазва режимите, разписани в плана за управление на защитената зона от Натура 2000, след утвърждаването му по реда на наредбата по чл. 28, ал. 1 ЗБР;
- спазва условията за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние, одобрени съгласно чл. 42 от Закона за подпомагане на земеделските производители.

При противоречие между изискванията за ДЗЕС и забраните, разписани в заповедта за обявяване на съответната защитена зона от Натура 2000, земеделският стопанин е длъжен да спазва изискванията за зоната от Натура 2000.